

<https://pixabay.com/illustrations/social-media-social-marketing-5187243/>

SCENARIJ POUČAVANJA

Ziher sam na mreži!

Radionica povodom Dana sigurnijeg interneta.

Tema: Zaštita privatnosti na internetu

Predmet

Informatika, Hrvatski jezik

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI

6.1 učenik objašnjava ulogu i važnost digitalnih tragova, stvara svoje pozitivne digitalne tragove.

C 6.1 učenik samostalno izabire informacije iz različitih izvora, provjerava njihovu korisnost i točnost u skladu s postavljenim zadatkom.

C 6.2 učenik uspoređuje različito predstavljanje medijskih sadržaja sa svrhom utjecaja na razvoj mišljenja i stavova

- Razlikovati primjereno i neprimjereno ponašanje na internetu; navesti pravila ili savjete za sigurnost na mreži
- Procijeniti koje podatke smijemo dijeliti; objasniti važnost prijavljivanja e- nasilja

Međupredmetna tema:

Osobni i socijalni razvoj

Uporaba IKT

ODGOJNO-OBRAZOVNA OČEKIVANJA

A 3.3 učenik razvija osobne potencijale

A 3.3 učenik se samostalno koristi njemu poznatim uređajima i programima

CILJEVI

- Osvijestiti pravila lijepog ponašanja u virtualnom svijetu
- Potaknuti na važnost zaštite osobnih podataka

Razred

6. razred osnovne škole

Vrijeme:

2 školska sata (90 minuta)

Ziher sam na mreži

KLJUČNI POJMOVI

Dan sigurnijeg interneta, zaštita podataka, zaporke, netiquette, sigurnost na mreži

INFORMACIJE O AKTIVNOSTI

Razina složenosti primjene IKT

B1 - Eksperimentator

UVOD (10 min.)

Zajedno s učenicima u uvodnoj motivaciji razgovarajte o tome kako se treba ponašati na mreži. Postavite pitanja: *Što je to Dan sigurnijeg interneta? Kada ga obilježavamo? Zašto ga obilježavamo?*

Razgovor s učenicima. Potaknite učenike na razgovor i raspravu pokazujući prazne kartice (**u prilogu 1**) i kroz razgovor, ideje i asocijacije pokušajte doći do 5 savjeta za zaštitu privatnosti na internetu.

Ideje možete zapisati na ploču. Kao zaključak uvodne rasprave pokažite kartice sa savjetima (**u prilogu 2**) te ih objesite na vidljivo mjesto u učionici. Na osnovu tih kartica, odnosno *savjeta* napravite s učenicima par kratkih radionica kroz koji ćete razraditi svaki savjet.

U prilogu je i **.ppt prezentacija** koja prati radionice.

Radionice (70 min)

BUDI PRISTOJAN U VIRTUALNOM SVIJETU (20 min.)

Potrebni materijal: papir B0, kolaž papir, boje, računalo, pristup internetu.

Potaknite kod učenika kvalitetnu raspravu o tome kako se ponašamo u virtualnom svijetu. Kako razlučiti primjereno od neprimjerenog ponašanja. Učenike podijelite u grupe i samostalno sastavljaju natuknice kakvi „moramo“ biti na internetu. Učenici mogu birati dvije aktivnosti. Jedna aktivnost je izrada plakata (na papiru), a poneki učenici mogu izrađivati poster u programu **Canva** (<https://www.canva.com/>).

Učenici koji su izrađivali postere u programu **Canva**, svoje radove šalju učiteljici na **Padlet** (<https://padlet.com/>).

ČUVAJ SVOJE PODATKE (15 min.)

Učenici kroz raspravu dolaze do rješenja što su sve osobni podatci i kako ih možemo zaštititi na mreži.

Postavite im pitanja: *Što je sve osobni podatak?* Učenici ispunjavaju prazan primjer Facebook stranice (**u prilogu 3**) te komentiraju koje podatke ispunjavaju i kako.

Pokušajte ih navesti da sami analiziraju ispunjene predloške i neka sami dođu do zaključka koje osobne podatke su upisali, a da nisu ni primijetili. Obratite im pažnju na upis škole koju pohađaju ili kada se *checkiraju, lociraju* (Check in) na nekom mjestu.

Preko računala ili tableta spajaju se na registraciju **Instagrama**

(<https://www.instagram.com/?hl=en> te prođite s njima postupak registracije.

Pokažite im kako se već pri samoj registraciji traži od njih prijava brojem mobitela ili mailom, ali ukažite im da sve te društvene mreže traže od njih da se povežu (linkaju) računali.

Prije cijele ove radionice učenici moraju doći do saznanja da za svaku društvenu mrežu moraju imati najmanje 13 godina.

NE DIJELI SVOJU ZAPORKU! (15 min.)

Odredite s učenicima što su dobre zaporke i kako ih čuvati. Neka kroz razgovor dođu do zaključka koje su to najčešće zaporke i u čemu griješe dok su ih postavljali. Učenici će moći sigurnost svojih zaporki provjeriti na linku: security.org/how-secure-is-my-password/

Uputite učenike i na link: <https://haveibeenpwned.com/> gdje mogu provjeriti svoje e-mail adrese.

PAZI ŠTO PROSLJEĐUJEŠ! (20 min.)

Pogledajte s učenicima video **Oversharing; Thing before you post**

(<https://www.youtube.com/watch?v=wyjd73tUXig>)

Potaknite učenike na raspravu na što trebamo paziti prije nego stisnemo *send* na računalu ili telefonu. Podijelite im papire i neka anonimno napišu kako se osjećaju kad prosljeđuju fotografiju, sticker ili neki ružni komentar. Nakon što dobijete odgovore (vjerojatno će biti da je

to duhovito, smiješno, zabavno,...) dajte im drugi papir na koji će napisati kako bi se osjećali kada bi njihova fotografija kružila međuvršnjačkim grupama.

Zatražite od učenika da iznesu svoje zaključke i predlože na što pripaziti prije nego pošaljemo poruku dalje.

Kao dodatnu aktivnost kod kuće, učenici mogu u **Canvi** napraviti postere i letke o sigurnosti na internetu.

ZAKLJUČAK

OBRATI SE ODRASLOJ OSOBI KOJOJ VJERUJEŠ. (10 min.)

Potaknite učenike na kvalitetnu raspravu kome bi se obratili u slučaju nelagodnog osjećaja na društvenim mrežama. Podsjetite ih na osobe i stranice kojima se mogu anonimno obratiti ako imaju problem.

- Roditelji
- Školska služba
- CSI.hr helpline 0800 606 606
- Hrabri telefon 116 111
- MUP hr <https://redbutton.mup.hr>

Postupci potpore

U aktivnostima mogu sudjelovati svi učenici s teškoćama, uz određene prilagodbe u odnosu na njihove potrebe. Učenicima kojima je potrebno možete kao pomoć izraditi kratke upute o korištenju programa Canva te uz vašu pomoć neka naprave jednostavan poster. Tijekom rada u skupini učenike s teškoćama stavite u skupinu učenika koji im mogu pomoći u radu. Jasno definirajte zadatak i ulogu učenika s teškoćama unutar skupine ovisno o njegovoj teškoći. Važno je da se osjećaju uspješno i ravnopravno s ostalim učenicima u skupini. Za rad u digitalnim alatima pripremite im pisane upute razrađene po koracima uz prateće fotografije kako bi lakše samostalno koristili digitalne alate. Tijekom rada pružajte im dodatne upute i podršku.

Za učenike koji žele znati više

Učenicima koje je zaintrigirala tema i radionica i žele više, dajte zadatak da naprave brošuru u nekom od digitalnih programa. I te brošure možete podijeliti po školi učenicima i roditeljima.

Dodatna literatura, sadržaji i poveznice

Digital Citizenship (2019.) <https://www.commonsense.org/education/digital-citizenship/lesson/dont-feed-the-phish>

Priručnik za informacijsku sigurnost i zaštitu privatnosti (2019.)

<http://csi.hr/document/download/prirucnik-velki-solic-pdf-1545897306.pdf>

Zaštita podataka i privatnost (2022.) <https://www.dansigurnijeginterneta.org/wp-content/uploads/2022/02/ZASTITA-PODATAKA-I-PRIVATNOSTI.pdf>

Pet savjeta za sigurno korištenje interneta

<https://drive.google.com/file/d/1H2OB43gN2MoLtlFyWGGQyhJUQhYbrJ91/view>

Dan sigurnijeg interneta <https://www.dansigurnijeginterneta.org/>

Centar za sigurniji Internet <https://csi.hr/edukativni-materijali/>

CERThr <https://www.cert.hr/>

Impresum

Autor/ica: Jelena Andrić

Godina izrade: 2022.

Ovo djelo je dano na korištenje pod licencom:

Korištenje pod licencom [Creative Commons Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 4.0 međunarodna](#). .

Ovaj predložak se temelji na konceptu i načelima [e-Škole scenarija poučavanja](#) izrađenih u sklopu programa "e-Škole: Cjelovita informatizacija procesa poslovanja škola i nastavnih procesa u svrhu stvaranja digitalno zrelih škola za 21. stoljeće". Predložak je izrađen u otvorenom formatu kako biste sve njegove elemente mogli prilagoditi (brisati, dodavati, uređivati) vlastitim potrebama.

POKUŠAJ

lažne

informacije

B

O

n

t

O

n

Home Create

Edit Profile Activity Log

Timeline About Friends Photos Archive More

Create Post Photo/Video Live Video Life Event

What's on your mind?

Photo/Video Tag Friends Check in

Posts Manage Posts List View Grid View

Intro

- Works at
- Studied at
- Went to
- Lives in
- From
- In a relationship with

[Edit Details](#)